

ANSÖKAN OM MEDEL FÖR YTTERSTADSPROJEKT

Namn på projekt:
El Sistema Stockholm

Sökande

Nämnd:	Kontaktperson:
Skärholmens stadsdelsnämnd	Britt Karlsson
Adress:	Postadress:
Box 503	127 26 Skärholmen
Epost:	Telefon:
britt.s.karlsson@stockholm.se	50824400

Projekt

Tidplan (datum för start och slut)
2013-07-01 till och med 2015-12-31
Sökt summa (ska stämma överrens med beslutssatsen):
900000
Budget (specificera): Finns övriga intäkter JA ☐ kr NEJ ☒
Pedagoglönkostnader 790 tkr
Inköp av instrument 10 tkr
Transporter/bussar(SL) 100 tkr
Mål:
El Sistema bygger på visionen om musikens förmåga att få människor att växa i ett socialt sammanhang och visar på möjligheten och potentialen i att använda musik som verktyg för social, kulturell och mänsklig utveckling, stärka gemenskapen, barnens och ungdomars självkänsla och identitet.
Nedan beskrivs målen för hela projektet:
Förväntat resultat efter tre år (2013-2015)
Antal nystartade El Sistema i Stockholm 6
Antal barn/familjer som deltagare i El Sistema 600
Antal orkestrar/körer som arbetar med El Sistema 4/4
Antal forskningsrapporter 1
Antal volontärer 10
Kvalitativa indikatorer
Ökad kunskap om El Sistema i staden
Nöjdhet bland deltagare/familjerna

En professionell utvärdering (extern utvärderare eller forskare/musikvetare som följer projektet under denna 3- års period för att få en bra grund inför beslut om fortsatt arbete).

Syfte:

El Sistema är en modell för kör- och orkesterskola som har arbetats fram i Venezuela av José Antonio Abreu - ekonom, lärare och amatörmusiker. Han startade 1975 med 11 barn som började spela tillsammans i orkester. 34 år senare belönades han med Polar-priset för att ha spridit El Sistema över världen.

Ett framgångsrikt arbete har genomförts med att etablera El Sistema i Göteborg av Gustavo Dudamel, Göteborgs Symfonikers tidigare chefsdirigent, som själv utbildats genom El Sistema. Med Dudamel som inspiratör och ledstjärna lyckas man på kort tid skapa en musikalisk mötesplats för många barn och familjer i Göteborg.

El Sistema bygger på visionen om musikens förmåga att få människor att växa i ett socialt sammanhang och visar på möjligheten och potentialen i att använda musik som verktyg för social, kulturell och mänsklig utveckling, stärka gemenskapen, barnens och ungdomarnas självkänsla och identitet. El Sistema skall ge familjer i socioekonomiskt svaga grupper, möjlighet att delta och vara en aktiv och attraktiv del i kulturlivet så att barn och unga får tillgång till nya förebilder och blir bekanta med ett professionellt kulturliv. El Sistema skall, som i Venezuela, bidra till att göra samhället mera socialt hållbart, stärka demokratiutvecklingen och öka integrationen.

El Sistema Stockholm är ett projekt som startas och drivs av Kulturnämnden. Fullständig projektplan bifogas denna ansökan. Inom ramen för det projekt kulturnämnden planerat finns det möjlighet för 40 st femåringar inom förskoleverksamheten i Bredäng att vara med. Skärholmens stadsdelsnämnd vill kunna erbjuda detta projekt till samtliga 5-åringar i Bredängs stadsdel och ansöker därför om medel för att kunna anställa en musikpedagog på motsvarande 0,6 heltidstjänst samt kringkostnader. Utökningen av antal barn kommer att medföra extra kostnader vad gäller instrument och resor till och från konserter varför Skärholmens stadsdelsnämnd även söker medel för detta. I och med detta kommer samtliga 5-åringar i Bredäng som är inskrivna i stadens förskoleverksamhet (såväl kommunala som fristående förskolor samt dagbarnvårdare) att kunna erbjudas att delta i projektet. Detta kommer innebära att projektet får större genomslagskraft och kommer på så vis att få en betydande inverkan på kulturlivets utveckling i området.

El Sistema Stockholm är ett projekt som inkluderar hela familjen och den sociala potential som finns där. Med musiken som verktyg kommer projektet att bidra till kulturell, social och mänsklig utveckling, något som Skärholmens stadsdelsnämnd vill erbjuda alla 5-åringar i Bredäng. Genomslagskraften på projektet kommer att bli mycket större än den merkostnad det innebär, då projektet redan är väl planerat och förankrat. De stordriftsfördelar det innebär att delta i projektet kommer att medföra ett resultat till en mycket lägre kostnad än vad ett liknande projekt i samma skala skulle kosta. Här finns en möjlighet att utveckla kulturlivet i söderort till en relativt låg kostnad.

Genomförande:

Genomförandet kommer att följa den projektplan som redan finns. Se del 4 och 5 i bilaga 1.

Plan för implementering efter avslut:

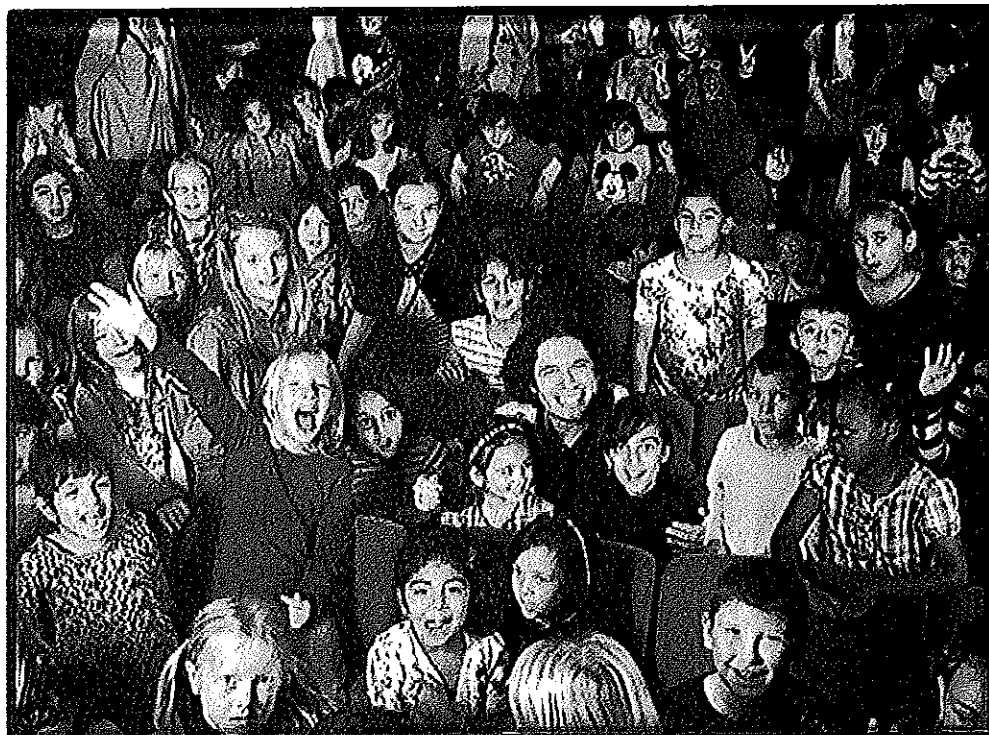
Projektets resultat kommer att överlämnas till beställaren (kulturnämnden) och därefter kommer beställaren att ta ställning till hur projektet i stort ska fortsätta. Skärholmens stadsdelsnämnd har även ambitionen att prova detta tillvägagångssätt för att undersöka om det praktiskt är genomförbart i förvaltningen. Om projektet slår väl ut och resultaten är goda kommer Skärholmens stadsdelsnämnd att fortsätta projektet i egen regi oavsett vad kulturnämnden väljer att göra.

Övriga upplysningar

Stockholm den 7/5 2013

Britt Karlsson Tillförordnad förvaltningschef
Förvaltningschef

El Sistema Stockholm

PROJEKTPLAN
2013 - 2015

Projekt El Sistema Stockholm	Författare Johanna Linnaeus Marion Hauge-Lindberg	Version 1.0	Dnr 3.4/1765/2013
Förvaltning/avdelning Kulturförvaltningen/Kulturskolan	Fastställt av styrgrupp 2013-04-xx	Senast ändrad 20xx-xx-xx	Sida 1 (18) Lilla ratten

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1	Regler för projektplanen	3
1.2	Versionsbeteckning	3
2.	Projektets bakgrund och projektprocessen	4
2.1	Bakgrund	4
2.2	Administrativa uppgifter	5
2.3	Projektprocessen och beslutspunkter	5
3.	Mål	6
3.1	Effektmål	6
3.2	Projektmål	6
4.	Projektbeskrivning och avgränsningar	7
4.1	Beskrivning och omfattning på projektet	7
4.2	Målgrupp för projektresultatet	11
4.3	Överlämning och förvaltning av projektresultatet	12
5.	Aktivitets- och tidsplan	12
5.1	Aktivitetsplan och milstolpar	12
5.2	Tidsplan	12
5.3	Projektgodkännande och projektavslut	13
5.4	Förutsättningar för att projektet ska lyckas	14
6.	Projektbudget	14
7.	projektorganisation	15
7.1	Roller	15
7.2	Bemanning	15
8.	Ändringar	16
9.	Kvalitetssäkring	16
10.	Risker och beroenden	16
10.1	SWOT analys	17
11.	löpande uppföljning, styrning och planering	18
11.1	Möten och rapportering	18
11.2	Projektadministration	18

I. INLEDNING

Kommunfullmäktige har uppdragit åt kulturnämnden att under 2013 på försök införa El Sistema i Stockholm som ett komplement till Kulturskolans verksamhet, för att ge fler barn i socialt utsatta områden möjlighet att växa genom musiken.

En utredare tillsattes i januari med uppdraget att ta fram en förstudie för att undersöka förutsättningarna för att ett sådant initiativ. Barnen ska vara medskapare. Att arbeta med El Sistema innebär täta kontakter med barnens föräldrar. På så sätt blir hela familjen delaktig i verksamheten. Kontakter är tagna och planering pågår med *Berwaldhallen/ Sveriges Radios symfoniorkester och Radiokören* som samverkande professionell part från musiklivet. Även med KMH, *Kungliga Musikhögskolan*, samt med SMI, *Stockholms Musikpedagogiska Institut*, förs diskussioner och planeras samarbete på flera sätt.

Växtplatser

Kulturen i stadsutvecklingen är ett växande område som kulturförvaltningen har i uppdrag att samordna. Särskilt kulturutvecklingsfokus ritkas mot fem stadsdelar, så kallade växtplatser; *Skärholmen, Bredäng, Husby, Tensta och Farsta*. Målet är att med samlade resurser, samarbete med stadsdelsförvaltningen och en gemensam lokal agenda öka den kulturella tillväxten.

Ett förslag till projektplan har nu tagits fram som visar hur El Sistema kan prövas i Stockholm under en 3-årsperiod med start höstterminen 2013. Projektet läggs organisatoriskt under förvaltningschefen. En styrgrupp med kulturdirektören som ordförande leder och följer upp projektet som benämns "El Sistema Stockholm".

I.1 Regler för projektplanen

Projektplanen ska fastställas av styrgruppen. Detta dokument ska inte förändras under projektets gång. Eventuella avvikelser från projektplanen beslutas av styrgruppen och dokumenteras i styrgruppsprotokoll.

Om projektplanen av något skäl ändå måste revideras ska beslut tas i styrgrupp. Versionsbeteckningen ska uppdateras och ändringen ska tydligt framgå i det reviderade dokumentet.

I.2 Versionsbeteckning

Detta dokument har följande historia:

Version	Anledning	Vem	Datum
1.0	Första utkast	PA/PL	2013-03-19
1.1	Granskad av beställaren	Berit Svedberg	2013-04-22
1.2	Uppdaterad av projektledaren	PA/PL	2013-04-24
2.0	<i>Fastställd av styrgruppen</i>		

PA=projektansvarig

PL=projektledare

2. PROJEKTETS BAKGRUND OCH PROJEKTPROCESSEN

2.1 Bakgrund

Alla barn och unga som växer upp i Stockholm ska ha likvärdig tillgång till professionell kultur och till eget skapande. Den som arbetar med barn i staden har ett ansvar för att nå detta mål. Detta uttrycks genom strategin *Kultur i ögonhöjd*.

Inför hösten 2013 prioriteras stadsdelarna tillika växtplatserna Husby och Bredäng/Skärholmen. Vi startar med totalt ca 200-250 skolbarn i åldrarna 6-8 år och 40-50 förskolebarn i nära samverkan med skolor och förskolor i dessa områden. Kontakter är tagna och planering pågår med *Berwaldhallen/Sveriges Radios symfoniorkester* och *Radiokören* som samverkande professionell part från musiklivet. Även med KMH, *Kungliga Musikhögskolan*, samt med SMI, *Stockholms Musikpedagogiska Institut*, förs diskussioner och planeras samarbete på flera sätt. Ett nära erfarenhetsutbyte äger rum med de övriga storstädernas El Sistemaverksamheter; i Göteborg/Hammarkullen (som var först ut i Sverige) och i Malmö, samt även med El Sistema Södertälje, som startade hösten 2012.

2.1.1 El Sistema

El Sistema är en modell för kör- och orkesterskola som har arbetats fram i Venezuela av *José Antonio Abreu* - ekonom, lärare och amatörmusiker. Han startade 1975 med 11 barn som började spela tillsammans i orkester. 34 år senare belönades han med Polar-priset för att ha spridit El Sistema över världen.

Ett framgångsrikt arbete har genomförts med att etablera El Sistema i Göteborg av *Gustavo Dudamel*, Göteborgs Symfonikers tidigare chefsdirigent, som själv utbildats genom El Sistema. Med *Dudamel* som inspiratör och ledstjärna lyckas

man på kort tid skapa en musikalisk mötesplats för många barn och familjer i Göteborg.

El Sistema bygger på visionen om musikens förmåga att få människor att växa i ett socialt sammanhang och visar på möjligheten och potentialen i att använda musik som verktyg för social, kulturell och mänsklig utveckling, stärka gemenskapen, barnens och ungdomarnas självkänsla och identitet. El Sistema skall ge familjer i socioekonomiskt svaga grupper, möjlighet att delta och vara en aktiv och attraktiv del i kulturlivet så att barn och unga får tillgång till nya förebilder och blir bekanta med ett professionellt kulturliv. El Sistema skall, som i Venezuela, bidra till att göra samhället mera socialt hållbart, stärka demokratiutvecklingen och öka integrationen.

I Göteborg och Södertälje är det den lokala kulturskolan som bedriver den löpande verksamheten som regelbundet besöks av musiker från Göteborgs Symfoniker respektive Kungliga Filharmonikerna. Stadsdelsnämnden i Angered kommenterar nedan sina erfarenheter av El Sistema: *"Genom El Sistema-verksamheten har vi fått ett gensvar som vida överträffat alla förhoppningar och även nått ett föräldrarsamarbete som överträffar det mesta."*

Många internationella kontakter har byggts upp, inte minst med LA Phil's El Sistema YOLA samt nätverk i Europa.

2.2 Administrativa uppgifter

Projektets namn är **El Sistema Stockholm**
Projektets diarienummer är **3.4/1765/2013**

2.3 Projektprocessen och beslutspunkter

Projektet följer Lilla Rattens projektprocess. I projektet ingår fem beslutspunkter där beslut tas om övergång till nästa fas. I bilden nedan är beslutspunkterna markerade som B0 till B4.

Beslutspunkterna B0 till B4 förklaras i tabellen nedan.

Besluts-punkt	Beskrivning	Beslutas av	Planerat beslutsdatum
B0	Beställaren beslutar att påbörja projektet.	Beställaren	2013-01-03
B1	Projektdirektivet påskrivet. OK för att påbörja projektplaneringen.	Beställaren	2013-01-18
B2	Projektet godkänns av styrgruppen.	Styrgruppen	2013-04-23
B3	Projektplanen godkänns och fastställs av	Styrgruppen	2013-xx-xx

	styrgruppen.		
B4	Slutrapporten godkänns av styrgrupp. Projektet stängs formellt.	Styrgruppen	20xx-xx-xx

3. MÅL

Alla barn och unga som växer upp i Stockholm ska ha likvärdig tillgång till professionell kultur och till eget skapande. Den som arbetar med barn i staden har ett ansvar för att nå detta mål. Detta uttrycks genom strategin Kultur i ögonhöjd.

El Sistema ska göra skillnad för många barn.

3.1 Effektmål

El Sistema bygger på visionen om musikens förmåga att få människor att växa i ett socialt sammanhang och visar på möjligheten och potentialen i att använda musik som verktyg för social, kulturell och mänsklig utveckling, stärka gemenskapen, barnens och ungdomars självkänsla och identitet.

Förväntat resultat efter tre år (2013-2015)

- Antal nystartade El Sistema i Stockholm 6
- Antal barn/familjer som deltagare i El Sistema 600
- Antal orkestrar/körer som arbetar med El Sistema 4/4
- Antal forskningsrapporter 1
- Antal volontärer 10

Kvalitativa indikatorer

- Ökad kunskap om El Sistema i staden
- Nöjdhet bland deltagare/familjerna
- En professionell utvärdering (*extern utvärderare eller forskare/musikvetare som följer projektet under denna 3-års period för att få en bra grund inför beslut om fortsatt arbete*).

3.2 Projektmål

El Sistema ska göra skillnad för många barn som får möjlighet att utvecklas på ett nytt sätt genom musiken och gemenskapen i orkestern och kören. El Sistema skall ge familjer möjlighet att vara en aktiv och attraktiv del i kulturlivet och därmed bryts utanförskap. El Sistema skall bidra till att göra samhället mera socialt hållbart, stärka demokratiutvecklingen och öka integrationen.

- Utveckla samarbetsförmågan hos eleverna, att spela och sjunga tillsammans förutsätter en förmåga att lyssna, integrera och skapa tillsammans.
- Öka barnens och ungdomarnas antal tillfällen till kulturella aktiviteter under veckan för att skapa kontinuitet, delaktighet och samhörighet med varandra och med vuxna; pedagoger, professionella och föräldrar.
- Visa att klassisk musik och folkmusik är tillgänglig för alla.
- Bidra till ökad målpuppfyllelse i berörda skolor.

El Sistema- Hammarkullen/Göteborg: Johanna Ericsson. " Varför vi har valt musik som form? Dudamel säger "Why do we need music? Because we need sensibility." Det tycker jag säger mycket. Dels en lyhördhet för känslan i musiken, men också känslan för varandras personligheter, och en lyhördhet som gör det möjligt att jobba ihop. Och det är det som är vårt mål. Musik är en av få konstarter där man kan vara nästan hur många som helst tillsammans. Det är ett smart sätt att jobba med sammanhållning och samarbete."

4. PROJEKTBSKRIVNING OCH AVGRÄNSNINGAR

4.1 Beskrivning och omfattning på projektet

Inledningsvis prioriteras stadsdelarna tillika växtplatserna **Husby och Bredäng/Skärholmen**. Vi startar med ca 200-250 skolbarn i åldrarna 6-8 år och 40-50 förskolebarn i nära samverkan med skolor och förskolor i dessa områden.

4.1.1 Lärarkompetens

El Sistema Stockholm kräver särskild kompetens av de lärare som kommer att arbeta med försöket. Särskilda resurser krävs för att motivera och samverka med barnens familjer. Vi planerar att rekrytera lärare inom kör, rytmik, stråk, blås och slagverk och som är intresserade av att arbeta ur ett socialt perspektiv med musiken som främsta redskap och som har erfarenhet av att arbeta med grupper, vill utveckla samarbetsförmågan hos eleverna, skapa framtidstro och delaktighet bland unga med hjälp av klassisk konstmusik och vill visa att klassisk musik och folkmusik är tillgänglig för alla.

Samtliga lärare bör ha rytmikkompetens/förmåga att använda kroppen i undervisningen för att gestalta och lära ut musiken. Vidare ett intresse för språkutveckling, kommunikation och ett nära samarbete med föräldrar och gärna vana av att ha jobbat med barn från andra länder än Sverige.

El Sistema är ett "demokrati - och processbygge". Som El Sistema-pedagog handlar det om att våga och tro på att man kan göra skillnad. Gustavo Dudamel som själv vuxit upp med El Sistema använder tre ord för att beskriva verksamheten: "*Hjärta, kropp och blod*"

4.1.2 Rekryteringsarbetet – såväl barn som personal

Vi ser rekryteringsbehovet inför hösten 2013 till ca 6-7 lärare med vardera 60 % tjänsteomfattning. Rekryteringsarbetet planeras till april-maj.

Undervisningen för F-1 (ev 2) kommer att äga rum under fritidstid ca 13.30 -18.00 tre dagar i veckan, måndag-onsdag. El Sistemans förskoleverksamhet kommer att ske på dagtid mellan 9.00 och 12.00, en dag i veckan per grupp, för i första hand 4-5 åringar. Det är av stor vikt att skolans och förskolans rektorer och personal är väl medvetna, informerade och positiva till projektet. Kontakter med aktuella skolor är tagna och planering pågår.

För att nå ut till barnen på respektive skola kommer de anställda lärarna att gå ut till respektive skola och hålla workshops eller konsert för att informera barnen under två-tre veckor i april/maj. I samband med konserten delar lärarna ut information om anmälningsförfarandet och om de återkommande föräldra/familjemötena. Varje onsdagskväll mellan kl 17.00-18.00 äger möte rum med samtliga föräldrar/familjer där man umgås över språkgränser och kulturella gränser. Detta möte är en av grundpelarna i EL Sistemans verksamhet. Hemspråkslärare vid de aktuella skolorna ombeds översätta inbjudan till de första föräldramötena, för att nå så många föräldrar och barn som möjligt.

4.1.3 Berwaldhallen/Radiosymfonikerna och Radiokören, KMH och SMI

Kontakt och planering av samarbete inleddes under februari med Berwaldhallen/Radiosymfonikerna och Radiokören samt KMH, *Kungliga Musikhögskolan*, och SMI, *Stockholms Musikpedagogiska Institut*. Bl a planeras för en "kick-off" i Berwaldhallen i september samt en avslutningskonsert

4.1.4 Nya former och förhållningssätt

José Antonio Abreu menar att El Sistema snarare är en filosofi än en metod. I Sverige ser vi också att det snarare är en *ny form för att arbeta med musikutbildning för barn* än en specifik metod. Inom El Sistema ryms många olika metoder för lärande och vi bygger kompetensen på den instrumentala lärarutbildning som funnits på våra lärosäten i många år. Det som El Sistema tar fasta på och vill hitta nya former och förhållningssätt kring är:

● Gruppundervisning

I den svenska musik- och kulturskolan har länge den individuella lektionen om 20 minuter utgjort formen för en stor del av instrumentalundervisningen oavsett instrument, ålder eller behov. Successivt har musik- och kulturskolor gått över till mer och mer gruppundervisning då forskning idag visar att barn lär sig bäst i grupp. (A. Bamford, professor vid University of Arts, London, *The Wow Factor*). När man tar del av Venezuelas arbetssätt så har gruppen och då framförallt orkestern en mycket mer framskjuten plats som lärmiljö. Utifrån syftet att barnen ska lära sig samarbeta och även utvecklas socialt ger det nya perspektiv på undervisningsformerna i vårt land.

● Det individuella perspektivet

Abreu menar att individen utvecklas allra bäst i gruppen, i samspelet och interaktionen med sina medmusikanter. Stor vikt läggs vid att barnet skall få utveckla sin "spirit", moral, intellekt, engagemang och förstå sig själv i relation till gruppen – individens bidrag för att nå kollektiva mål. Dessa insikter kopplar vi ihop med den senaste forskningen kring musiken och hjärnan. Det är intressant att ta till sig det sätt som man idag kan mäta aktiviteter i hjärnan. Resultat visar att hjärnan har ett självbelöningsystem som aktiveras av musik, musik utsöndrar dopamin som gör att hjärnan/vi mår bra, njuter och utvecklas (Gunnar Bjursell). Det sätt som Gunnar Bjursäll beskriver musikens kraft för hjärnans utveckling på, beskriver Gustavo Dudamel precis likadant men med helt andra ord.

● Familjen

Inom El Sistema Göteborg har de utvecklat en mötesplats som de kallar *Vänstay*. Den tar sig sin utgångspunkt i att de började med föräldramöten varje vecka för att nå ut till föräldrar. I *Hammarkullen i Göteborg*, där det första svenska projektet startade, var det en utmaning att vinna föräldrars förtroende och deras mod att komma till t ex ett föräldramöte i skolan. I denna utveckling växte insikten fram om *familjens betydelse för barnens lärande* och att målen i El Sistema når längre om familjen är delaktig.

Därför vill vi också i El Sistema Stockholm utveckla en mötesplats en gång/vecka, men vi kallar det *VänsDay*, - *El Sistemas hjärta*, där barnen spelar för varandra, för och med föräldrar, vänner, släktingar eller gäster. Man fikar tillsammans eller äter kvällsmat tillsammans och umgås över språkgränser och kulturella gränser. El Sistema utgör en möjlighet för familjer och barn att få tillhöra ett socialt sammanhang på hemmaplan.

● Förebildande

I Venezuela finns idag ett uppbyggt system där man kan börja redan som tvååring och sedan vara med upp till vuxen ålder. Det är också ett system där det hela tiden finns förebilder som är några år äldre, och den professionella *Simon Bolivar Orchestra* finns som slutmålet. I Venezuela finns det också ett upplägg som bygger på att äldre barn lär yngre barn. I Göteborg har Göteborgs Symfoniker

varit den stora förebilden som en gång i månaden besökt Vänstay och spelat för familjerna och med barnen och delat med sig av sin kärlek till musiken.

Vi kommer tillsammans med Radiosymfonikerna och Radiokören att genomföra ett liknande samarbete. I Göteborg har man också påbörjat ett volontärsprogram för att just hitta möjligheter för äldre ungdomar att fungera som förebilder och medhjälpare. Möjliga sådana samarbeten finns med t ex Adolf Fredriks ungdomskör, Kulturfyren och Fryshuset i Stockholm.

Inom El Sistema Stockholm kommer barnen i förskolan att få börja med att bygga sina egna pappersinstrument och bilda pappersorkester, som de gör i Venezuela. Att bygga instrument av återvinningsmaterial är också en idé som stärker barnens miljömedvetenhet, att värna varandra och vår natur. Att börja tidigt på ett lekfullt sätt med musikens grundbultar; puls, rytm, tonalitet, melodikänsla, sång, samarbete/samspel, framträdande m m har visat sig vara väldigt framgångsrikt. Barnen är väl rustade när de får "det riktiga instrumentet i handen".

● Tiden

En av de grundidéerna för El Sistema är att använda tiden annorlunda än vad som är brukligt i musik- och kulturskolor. I stället för att en lärartjänst i kulturskolan som kan omfatta undervisning för ca 70-90 elever/vecka delas upp i 70- 90 olika lektionspass/vecka, med ett spelpass/elev så delar man istället upp veckan i ca 3 lektionspass/dag eller 15 lektionspass/vecka. De 70-90 elever delar man in i tre olika grupper som får möjlighet att komma och spela ett pass varje dag tillsammans med 20-30 barn. Barnen får alltså ut fem spelpass om ca 90 minuter/vecka med kvalificerad handledning istället för ett kortare individuellt (eller i mindre grupp) lektionspass om 20-40 minuter/vecka som sedan bygger på att individen över själv hemma för att uppnå kontinuitet. Erfarenheten idag är att många elever som har vecka fylld av en rad andra aktiviteter inte hinner öva på sitt instrument tillräckligt på egen hand för att det ska leda till att man ska utvecklas. Det är också svårt för ett litet barn med stöd av okunniga föräldrar att etablera god övningsteknik i hemmet, det är inte ett krav man kan ställa på små barn. Detta upplägg påminner om hur man organiserar träning inom idrott t ex fotboll så det är på intet sätt något nytt, bara ett nytt grepp i musik- och kulturskolornas tradition. El Sistema ställer samma krav på närvaro som fotbollsföreningen gör, om man är med i ett fotbollslag, träning 3ggr/vecka och match på helgen - i El Sistema repetition 3ggr/vecka och konsert på helgen. El Sistema i Göteborgs slutsats efter kort tid är att tiden är avgörande för såväl social utveckling som individuell utveckling i musik och dessa två processer är inte två olika processer utan en process som förutsätter varandra.

● Metoder/Genre/Former

El Sistema har som idé att bygga upp en balanserad undervisning utifrån bilden av en liksidig triangel;

- västerländsk klassisk musik

- *folkmusik*
- *musik som bygger på eget skapande*

De inlärningsmetoder som kommer att användas i El Sistema Stockholm är *spel efter noter, spel på gehör* samt *improvisation och eget skapande*. Undervisningen kommer att innehålla både *sång, rörelse/rytmik* och *spel på instrument*. Detta koncept är ganska okonventionellt i samband med orkesterundervisning i Sverige och ställer höga krav på ett flexibelt undervisningssätt, metoder och repertoar.

● Till sist

Idén om att använda musik, i detta fall kör och orkester, som ett verktyg för social, kulturell och mänsklig utveckling ser vi som El Sistemas styrka. Att ta tillvara den potential och den kraft som finns i musiken och ger många barn möjlighet att ta del av den – det har inspirerat oss.

Vi vill arbeta med den sociala potential vi ser i El Sistema genom VänsDay – en organiserad social och kulturell mötesplats som kan samla elever, pedagoger och familjer i så småningom hela Stockholm. Varje vecka.

4.2 Målgrupp för projektresultatet

4.2.1 Den primära målgruppen:

- Barn och familjer framför allt ur socioekonomiskt svaga områden i Stockholm.

4.2.2 De sekundära målgrupperna:

- Barn/elever, föräldrar samt medarbetare i stadens förskolor och skolor
- Radiosymfonikerna och Radiokören, samt andra yrkesverksamma kulturarbetare i staden
- Studenter och lärare inom KMH och SMI
- Stockholmare, besökare
- Näringslivet och stiftelser för framtida stöd och samverkan med El Sistema Stockholm

4.3 Överlämning och förvaltning av projektresultatet

Projektets resultat överlämnas till beställaren; kulturdirektör Berit Svedberg. Projektet kommer att ta fram riktlinjer för hur en fortsatt förvaltning av projektresultatet kan ske.

5. AKTIVITETS- OCH TIDSPLAN

5.1 Aktivitetsplan och milstolpar

Aktivitets- och tidplan upprättas och uppdateras kontinuerligt i projektgruppen

5.2 Tidsplan

Projektet ska löpa under perioden 2013-2015

Startid: 18 januari 2013

Sluttid: 31 december 2015

18 januari 2013	Projektutredare tillsätts för att ta fram en förstudie samt utkast till projektplan
Februari - Mars 2013	Kontakt och information till Kulturskolans enhetschefer i Husby och Bredäng/ Skärholmen, samt Radiosymfonikerna, Radiokören/Berwaldhallen, KMH och SMI. Kontakt med skolor i de aktuella områdena.
16 April 2013	Projektplanen presenteras för godkännande i KuN
April-Maj 2013	Planering och rekrytering av projektledare och medarbetare
April – Juni 2013	Projektledare och El Sistemapedagoger går ut i (de tillsammans med rektorena utsedda) skolorna och informerar elever, lärare och fritidspersonal om El Sistema, via konserter och möten. Föräldrar inbjuds till föräldramöten för

	information. Intresseanmälan från elever görs i och med detta.
	Studieresa till El Sistema-festivalen i Göteborg.
Augusti – 2013	El Sistema undervisning startar. VänsDay börjar och föräldrar bjuds in. Fortbildning hålls för pedagoger av projektledare.
September – v.37 el 38 2013	El Sistema upptakt med Radiosymfonikerna och Radiokören i Berwaldhallen. El Sistema elever åker tillsammans för att lyssna till en repetition.
Oktober – december 2013	Delar av Symfonikerna och Radiokören besöker El Sistema Husby resp Skärholmen/Bredäng i samband med VänsDay. Samarbetet med KMHS studenter, såväl lärarstudenter som musikerstuderande liksom med SMI utvecklas under perioden. Detta inte minst inom ramen för gemensamt musikkapande, förebildande och VFU, den verksamhetsförlagda undervisningen.
Januari 2014 – december 2015	Radiosymfonikerna och Radiokören håller konsert i Husby och Skärholmen/Bredäng på respektive skola/aula eller sporthall under våren 2014. El Sistema elever, föräldrar, personal och övriga barn och vuxna i stadsdelen bjuds in. Verksamhetsstarter i flera stadsdelar i Stockholm.

5.3 **Projektgodkännande och projektavslut**

Slutligt projektgodkännande anses föreligga när:

- Projektmålen är uppnådda
- Samtliga leveranser har godkänts av styrgruppen

- Förvaltningsorganisationen har tagit emot projektresultatet och skriftligt tagit på sig ansvaret att förvalta detta.

Projektet avslutas när projektgodkännande skett och slutrapport skrivits. Projektet kan också avslutas genom att det läggs ned vid någon av beslutspunkterna.

5.4 Förutsättningar för att projektet ska lyckas

Förutsättningarna för att projektet ska lyckas dvs nå de uppsatta målen på den tid och inom den budget som anges i projektplanen, är att;

- Att vi lyckas nå ut med information om El Sistema
- Att vi lyckas nå fram till barnen och engagera föräldrarna
- Att de samarbetspartner som ingår i projektet och som projektet är beroende av, som berörda skolor, förskolor, Berwaldhallen/ Radiosymfonikerna o Radiokören, SMI och KMH, levererar enligt överenskommen tidplan
- Att pedagogerna kan avsätta den tid som angivits i planen för detta projekt
- Att projektledaren ges adekvat stöd och support av projektets ledning och att projektet är en angelägenhet för hela kulturförvaltningen.

6. PROJEKTBUDET

Projektets totala budget över de tre åren, 2013-2015, omfattar 11,7 Mkr och fördelar sig enligt nedan. Budgeten utgör ett estimat. Om projektledaren ser eller har skäl att anta att projektets kostnad kommer att avvika från budgeten måste detta omedelbart rapporteras till styrgruppen i form av en ändringsbegäran.

Styrgruppen fattar sedan beslut om hur avvikelserna ska hanteras.

Beräknade kostnader (tkr)	2013	2014	2015	Totalt
Projektledning	525	540	580	1 645
Projektadm	30	65	70	165
Pedagoglönekostnader	1 000	3 000	3 500	7 500
Kommunikation/marknadsföring	50	80	100	230
Inköp av material	20	30	40	90
Inköp av instrument	600	500	-	1 100
Noter arrangemang	50	50	60	160
Utbildning/fortbildning	15	15	15	45
Lokalkostnader	50	100	100	250
Studieresor	30	30	40	100

Transporter o bussar(SL-till och från spelningar, Berwaldhallen etc	30	40	45	115
Övriga kostnader	100	100	100	300
SUMMA	2 500	4 550	4 650	11 700

7. PROJEKTORGANISATION

7.1 Roller

Detta projekt består av följande roller.

- Beställare
- Styrgruppens ordförande
- Styrgruppsmedlemmar
- Projektansvarig
- Projektledare
- Projektmedlemmar
- Referensgruppsmedlemmar

7.2 Bemanning

Följande personer kommer att bemanna rollerna i projektorganisationen.

Roll	Namn	Förvaltning/Avdelning
Beställare	Berit Svedberg	KuF
Styrgruppens ordförande	Berit Svedberg	KuF
Styrgruppsmedlemmar	Marion Hauge-Lindberg	Kulturskolan
	Patrik Liljegren	Kulturstrategiska staben
	Claes Karlsson	Evenemangsavdelningen
	<i>Michael Tydén (förslag)</i>	Berwaldhallen/SR;s Symfoniork och Radiokören
	<i>Peder Hofmann (förslag)</i>	KMH
	<i>Ian Plaude (förslag)</i>	SMI
Projektansvarig	Marion Hauge-Lindberg	Kulturskolan
Projektledare	NN	
Projektmedlemmar	Utses av projektledaren	

Referensgruppsmedlemmar	<i>Håkan Sandh (förslag)</i>	SMoK (Sveriges Musik och Kulturskoleråd)
	<i>Camilla Sarnér (förslag)</i>	El Sistema Göteborg
	<i>Jalle Lorensen (förslag)</i>	El Sistema Malmö

8. ÄNDRINGAR

Avvikelser och beslut om förändringar inom projektets ramar tas upp i minnesanteckningar vid projektgruppsmöten och i styrgruppsprotokoll vid styrgruppsmöten. Om ändringarna inverkar på projektets budget, tidplan, resursåtgång eller omfattningen av resultatet så ska projektledaren i lägesrapporten bilägga en ändringsbegäran som ska godkännas av styrgruppen innan projektet får fortsätta.

9. KVALITETSSÄKRING

För att säkerställa att projektet uppfyller projektmålen är kvalitetssäkringsarbetet viktigt. Kvalitetssäkring sker i detta projekt genom att:

- riskanalys genomförs varje månad och åtgärder vidtas för att minska sannolikheten eller reducera konsekvensen av risken.

10. RISKER OCH BEROENDEN

UTVECKLING TAR TID!

Att förädla projektet El Sistema till en permanent verksamhet med hållbar utvecklingspotential tror vi görs bäst genom långsiktighet och samarbete. Allas barn - allas ansvar. Grundaren José Antonio Abreu menar att orkestern är en form av minisamhälle där barn lär sig genom att integrera och respektera sig själva och sina medmänniskor. Samtidigt är målet att utveckla ett högt kvalitativt konstnärligt uttryck. Processen med att göra familjemedlemmar delaktiga och ansvarstagande har utvecklats men tar tid. Att prioritera en verksamhet där barn kan träna samarbetsförmåga, tålamod, engagemang samt individens bidrag för att nå kollektiva mål fungerar – och kommer att ge synliga resultat i framtiden. I Venezuela är idag cirka en halv miljon barn med i El Sistema varje år.

Att skapa ett hållbart samhälle, både socialt, ekonomiskt och kulturellt, är ingen quick fix. Det gör ingen av oss, inte ens alla tillsammans, på en dag. Inte på en termin heller. Eller ett år. Det är en ständig pågående process, ett ihärdigt deltagande, ett livslångt engagemang. Ett demokratibygge blir aldrig färdigt – och

det är som det ska. Bara då blir långsiktigheten och hållbarheten på riktigt. El Sistema Stockholm vill vara en del av detta bygge.

10.1 SWOT analys

10.1.1 Styrkor

Samarbete med El Sistema Sverige, Göteborg, Malmö och Södertälje.
Samarbete med Radiosymfonikerna, Radiokören och Berwaldhallen
KMH och SML. Samarbete över gränserna.

Möte mellan människor

Musiken som samlande kraft

Potentialen och växtkraften – kreativiteten

Det stora sammanhanget och det lilla engagemanget hör ihop – helhetssyn

10.1.2 Svagheter

Långsiktig finansiering oklar

Alltför snabb växtkraft

Projektet bygger för mycket på eldsjälar

Liten erfarenhet i Sverige - Projektet är nytt, i Göteborg endast fyra år

10.1.3 Möjligheter

Innovation – förnyelse av musik- och kulturskolan

En samlande, positiv kraft i samhällsbygget

Att kunna nå många barn – och deras familjer

Samverkan i landet, mellan åldrar och ursprung, mellan städer och länder

Öka känslan av innanförskap, delaktighet och hopp i samhället

Mångfalden i vårt samhälle

10.1.4 Hot

Att växa snabbare än vår egen potential

Att utomstående kan vilja göra profit på El Sistema

Att namnet urvattnas

Att succén med projektidén kan få en att glömma den riktiga målgruppen – barnen

II. LÖPANDE UPPFÖLJNING, STYRNING OCH PLANERING

II.1 Möten och rapportering

Kompletteras av projektledaren

Möten och dokument	Frekvens	När	Ansvar
Projektgruppsmöten	1 gång/vecka		Projektledare
Styrgruppsmöten	Vid beslutspunkterna		Projektledare
Statusrapport till projektledare			
Lägesrapport till styrgrupp	Var 6.e vecka		Projektledare
Uppdatering av aktivitetsplan			Projektledare
Ändringsbegäran	Vid behov		Projektledare

II.2 Projektadministration

II.2.1 Dokumenthantering

För projektet har den gemensamma mappen "El Sistema Stockholm" upprättats. Här ska alla dokument i projektet sparas. I dokumentnamnet ska version anges. Följande undermappar finns upplagda:

- Projektstyrningsdokument
- Möten
- Status- och lägesrapporter
- Utbildningsmaterial
- Övrigt

II.2.2 Diarieföring

Projektplan och projektdirektiv kommer att diarieföras. Övriga dokument som skapas i projektet överförs till arkivet när projektet är avslutat och formellt stängt.